

C. M.

Песьняру пролетарскай барацьбы

Дарагі таварыш Александровіч!

Шыра вітаю Вас з дзесяцігоддзем юбілеем літаратурнай працы. Прайдзены Вамі шлях красаноўна свядчыць аб тым, што адзінай крыніцай творчай дзейнасці пролетарскага поэты з'яўляецца барацьба рабочае класа пад кіраўніцтвам кампартыі за сацыялізм, што пролетарскі поэт дасягае вышэйшага развіцця сваёй творчай дзейнасці толькі пры ўмове непасрэднага ўдзелу ў практычнай барацьбе за сацыялізм.

Вы былі адным з тых, хто пад кіраўніцтвам партыі зразумеў клясавую сутнасць нацыянальна-дэмакратызму і яго агентуры ў партыі—нацыяналіст-спартызму і ўступіў у барацьбу за левыя асяродкі палітыкі, у змаганне супраць правай шовінізму і опартызму.

Ваш творчы талент знаходзіцца на вышнім росквіце. Трэба дамагацца таго, каб гэты талент быў цалкам свабодны для пераможнай большавіцкай барацьбы на канкрэтных вучастках сацыялізму, для перамогі ідэі марксізма-ленінізму, — генеральнай лініі партыі.

Выказваю ўпэўненасць, што большавіцкая заканадаўчая арганізацыя Вашай дзейнай літаратурнай дзейнасці пролетарскага поэты.

А. Чарвякоў
17 сьнежня 1931 г. г. Мінск.

Аўтару „Цені на сонцы“

Пісьменніку, менапаўцу тав. Александровічу А.

Дзякуючы шырокаму разгортванню сацыялістычнага будаўніцтва і культурнай рэвалюцыі развіваецца і ўдасконаваецца пролетарская паэзія і напярэдадзеныя па форме культура.

Літаратурны фронт і ўсё фронт мастацтва наогул мае вялікае значэнне, асабліва ў рэканструкцыйны перыяд. Перад пролетарскім літаратурным рухам, які разгортваецца пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, стаюць вялікія задачы стварэння сапраўднага мастацтва большавізму. Пролетарскі мастак павінен аўдацца марксісцка-ленінскаму сьветонагляду і метадамі ідэі, каб творчасць пролетарскага пісьменніка асвавала эпоху пролетарскай сацыялістычнай рэвалюцыі, эпоху гарэнай будовы сацыялізму ў нашай краіне, каб яна (творчасць) мобілізавала масы на барацьбу за генеральную лінію нашай партыі, за выкананне задач сацыялістычнага будаўніцтва.

Сіла пролетарскай літаратуры ў ле інтэрнацыянальным класавым адносінах. Змаганне з правамі выкарыстання шовінізму, як галоўнай небяспекі на даным этапе, з нацыяналізмам—гэтай агентурай фашыстаўскіх інтэрвэнцый, з шовінізмамі іншых жолераў, барацьба за ідэалягічную

На выставы „Пісьменнікі і сацыялістычнае будаўніцтва“ у Дому Пісьменніка. На фотэ: беларускі пролетарскі поэт, адказны сакратар МенаПП Г. А. Александровіч (у цэнтры) ля адзела, прысвечанага яго літаратурнай чынасьці.

Беларуская пролетарская літаратура атрымала буйны пераможны ў барацьбе за сваю гегемонію. Мы маем ня толькі колькасны рост прадукцыі, але, асабліва, трэба падкрэсьліць, рост якасьці. Якасьць гэтай прадукцыі апісваецца характарам і актуальнасцю тэматыкі, мастацкім узроўнем, ідэалягічнай насычанасцю, якая ў сваю чаргу абумоўлівае сабою актуальнасць і мастацкі ўзровень.

Творы Андрэя Александровіча надзвычайна красаноўна свядчаць гэтаму. Што найбольш характэрна, найбольш цікава ў двух апошніх творах гэтага пролетарскага поэты—творах „Нараджэньне Чалавек“ і „Напор“? Што ў іх тако, што робіць гэтыя творы творамі пролетарскай літаратуры, што дае права гаварыць на іх аб новым этапе ў творчасці самога пісьменніка, але аб больш высокім этапе беларускай пролетарскай літаратуры, вышэйшым яе развіццём, апраўдана апавядаюць творы Александровіча?

Саме цікавае ў творчасці Андрэя Александровіча гэта тое, што ён ідэалягічна павольна аўдаецца дыялектыка-матэрыялістычным творчым метадам, што ён змог асвоіць і адолеў часткова ўжывае ў сваёй творчасці некаторыя асноўныя моманты матэрыялістычнай дыялектыкі. Гэта ёсць асноўны вынік, асноўная сума 10-цігадовага развіцця Андрэя Александровіча. Гэта ёсць тое, без чаго немагчыма далейшае развіццё і рост пісьменніка. Гэта сума, гэты вынік абумоўліваюць і вызначаюць і ўзровень творчасці і функцыі яе і актуальны характар яго творчасці, бо аб актуальнасці нельга гаварыць па аб'екту творчасці пісьменніка, а актуальнасць азначваецца па той ідэалягічнай насычанасці, па тым ідэалагічным узроўню, які крышталізуецца ў даным аб'екце, у данай тэме творчасці пісьменніка.

Жыццё змяняецца, змяняюцца

Чырвоная
2 ЗМЕНА № 291 (1568)

Абавязкі да канжэсправы

ЗАБЯСЬПЕЧЫЦЬ РЕГУЛЯРНАЕ ФІНАНСАВАНЬНЕ 4-га ЗАКЛЮЧНАГА

У разгортванні фінэстафэты і ўсёй работы па мобілізацыі ўнутраных рэсурсаў краіны камсамольскія раённыя арганізацыі, па прыкладу камсамолі Кармяншчыны, павінны ўзяць на сябе рад практычных абавязанстваў і пярэжыць ажыццяўляць іх.

Неабходна арганізаваць камсамольскія ўдарныя фінбрыгады, якія павінны стаць перадавікамі фінэстафэты.

З усёй рашучасцю неабходна павесці барацьбу з тымі, хто ігноруе, ці недаацэньвае мерапрыемствы фінэстафэты і ўхіляецца ад практычнага іх выканання.

У Барысаве задаволены самацёкам

Плян мобілізацыі сродкаў на першае сьнежня г. г. у Барысаве выканан на 45,7 проц. Па пазыцы і ўкладках у ашчэдкавы фонд выканана на 30,7 проц.

З усёй рашучасцю трэба адзначыць, што паставілі аб'явілі аб'явы асапе падпіскаў на пазыку ўсіх рабочых і служачых гораду на выкананне.

Напрыклад, рабочыя і служачыя „Домбала“ падпісаліся на пазыку на 87 тысяч руб., а аформлена на 43 тысячы. Барысавскі камбінат падпіскаў аформіў на 94 тысячы руб., „Комітэра“—43 тысячы руб.

Такія факты прымушаюць, канстатаваць, што партыйныя і камсамольскія арганізацыі прадпрыемстваў у галіне мобілізацыі сродкаў ганебна п'ятуцца ў хвасце. Неабходна з усёй рашучасцю ліквідаваць адставаньне. П'янавае адставанне павінна быць на-большавіцка рэалізавана.

З. А.

Мізэрныя вынікі—паказчыкі фінработы на Случчыне

Між тым, стаў мобілізацыі сродкаў у Случчым раёне прымушае быць трывожу: выканан толькі на 57,1 проц.

Асабліва ганебна пражывае мобілізацыі сродкаў пры ашчэдках. Па пазыку неабходна мобілізаваць 194 тысячы руб., а ашчэдкаў часе мобілізавана 68697 руб.

Такое недапушчальнае адставанне паказвае на ашчэдкаў і іншых арганізацый, якія п'януцца ў мобілізацыі сродкаў.

Па ўдзяванні новых укладчыкаў у масы зараз не праводзіцца ніякай работы. Работнікі ашчэдкаў з'яўляюцца толькі механічнымі прыёмчыкамі ўкладчыкаў, супакойваюцца на мізэрных дасягненнях.

Пасобныя сельсаветы таксама ігноруюць мобілізацыю ўвагі масаў укладчыкаў новых укладчыкаў у ашчэдках.

У 4-м квартале г. г. ашчэдкаў раёну атрымалі адліў на 15876 руб.

Аслаба пражывае мобілізацыі сродкаў і праз сыстэму раёнаўскага селізу. Плян за 4-ы квартал выканан усяго на 21,7 проц. Прычынай такога адставання з'яўляецца дрэнная перабудова работнікоў перапрацы на-новому.

Абрама гэтага, марудна пражывае падпіскаў на пазыку 3-га рашучага. Усяго завярбавана падпісчыкаў на 557 тысяч руб., а прычыны бяздзейнасці фінбрыгады рэгулярнае паступальнае ўвагі сродкаў з'яўляюцца. Паступіла ўсяго 96 тысяч руб., і гэта толькі ад гарадскога насельніцтва.

Выводзіцца з рашучага, асабліва пазыкі Малешаўскі, Аўчынкоўскі, Першамайскі і інш. сельсаветы Случчэкага раёну, у гэты час не мобілізавалі ніводнага рубля на пазыку.

Надалей такое становішча непрыемна. Неабходна рашучы пераход.

Я. Канончы

ВЫКЛІК ЧЫРВО НАПОЛАУЦАУ ПРЫНЯТЫ

Выклік чырвонапольскай моці на ліквідацыю прарыву канавы фінбрыгады 4-га квартала на хутэйшае з'яўленне чарапахі дадзенага Кармяншчыны „Богаслаўікам Беларускага камсамолі Кармянскага раёну мае і з свайго боку, вышэйшымі мерапрыемствамі:

а) Уключэнне ў 2-х партыі фінэстафэты, асабліва РК КП(б) і РК з мэтай п'янавае выкарыстання фінбрыгады і сельсаветаў. Уся арганізацыя чае ў арганізацыі фінэстафэты 20-га сьнежня накіроўваючы 20 чал. камсамольскага аўчынкоўскага ітэйкам.

б) Перавідаем 10-ць брыгад у перадавых у адставанні і сельсаветаў раёну.

в) Па рэалізацыі падпісчыкаў 3-га рашучага году годзе баром на сябе абавязаным камсамолцам распаўсюд пазыкі на 25 руб., што дадаткова падпіскаў на 20000 руб.

г) Абавязаным кожнага жолера ўдзяваць у ашчэдкаў і завярбаваль 2-х брыгад 5-ць лепшых камсамольцаў аўчынкоўскага на сталую работу у ашчэдках.

Арбітрам сацыялістычнага пануем абраць „Чырвоную“ і „Колгасныя Беларуска“ Сакратар Кармянскага РК Ж. Астапен

Лепшых ударнікаў—прэміяваць

У Высодкім сельсавете (Шчэрбаў) шырока разгорнута фінбрыгада. Пры сельсавете створана 37 асоб. на выках і дот арганізаваны брыгады.

У выніку ўдарнай работы савету, партыйных і камсамольцаў абавязаным планам падатку выкананы на 86 проц. страхоту на 82 проц. Плян на пазыку 3-га рашучага селізу выканана на 116 проц. і ашчэдкаў пазыкаў на 74 проц. Пасобныя брыгады мобілізаваны сродкаў пазыкаў узор на 100 проц. Напрыклад, брыгада вёскі „Домбала“ выканала абавязаным планажу на 100 проц.

Лепшых брыгадзіраў фінбрыгады прывыдум сельсавету пазыкаў прэміяваць.

М. Мадзьведзе

Толькі 50 проц. п'яну жыццёлагадзін

На Случчыне ігноруюцца п'яну на ашчэдкаўскага п'яну РК КП(б) аб 70 проц. выкананы 1-му сьнежня п'яну жыццёлагадзін токов. У вогуле п'яну выкананы на 50 проц. будынак рашучага жыццёлагадзін 74 проц. і селізу 16 проц. і селізу ўсёй п'яну. Гэтыя лічбы свядчаць бяздзейнасці службых загадоў арганізацый.

Райкоопсам і аддзяленне б'янае зрабілі пазыкі пры п'яну жыццёлагадзін. Пазыкі селізу ганебна бяздзейнасцю, аўчынкоўскага. Так, Селізу селізу выканавы п'яну ўсяго на 17,9 проц. і селізу на 18,6 проц. Першамайскі на 23,4 проц. і г. д.

Селізу—рашучы месці. П'яну арганізацыі, камсамольцы павінны максімум увагі даць селізу жыццёлагадзін і біцца 100 проц. выкананы п'яну ў вызначаны тэрыі.

Брыгадзір „ДЗ“ Канончы

У барацьбе за вялікае большавіцкае мастацтва

Па шляху найбольшага супраціўлення

Аб творчасці Андрэя Александровіча

Ідэя—вось выходна пункт Александровіча ў яго творы „Нараджэньне чалавек“. Чалавек Александровіча гэта ня проста абстрактны чалавек, а чалавек наогул, чалавек з якога часта напісаныя і пісьменнікі выбіраюць яго клясавую сутнасць, у чым грэшны ў першыя часы свай творчасці! Александровіч—чалавек чыпер для Александровіча рэальны, жыццёвы чалавек. Андрэй Александровіч праз прыватныя моманты, звычайны і просты характарызуе асяродкі, разгортвае сутнасць працэсу перааробкі чалавек, працэсу, які характарызуе культурную рэвалюцыю. Рэвалюцыя для Александровіча—гэта ня просты бег гісторыі, гэта ня просты бег п'яна, хай сабе ад Воршы да Унечы, а рэвалюцыя для Александровіча—гэта складаны працэс ня толькі перааробкі эканомікі, ня толькі перааробкі вытворчых людзкіх адносін, але і працэс перааробкі самога чалавек. Новы чалавек нараджаецца ў складаным працэсе жорсткай класавай барацьбы ў супрацьпаставі асяродкі, у асяродкі, якія складаюцца з барацьбы антаганістычных сіл і тэндэнцый, у асяродкі, у якіх перамагае нове, сацыялістычнае. Вось падыход пісьменніка да свай тэмы. У гэтых абставінах а старога людзкога матэрыяла нараджаецца новы чалавек. Вось гэта ідэя і падыход да яго выражэння! Ёсць тое асноўнае, што характарызуе творы Андрэя Александровіча і ня толькі яго асноўнае, а яно характарызуе ўсё пролетарскае селізу нашай літаратуры, твор Галавача „Сялох на загонках“, і інш. Асноўнае, што характарызуе пролетарскую літэратуру—гэта іменна такі падыход да свай тэмы. Праўда, такі падыход ня ёсць ужо сфармаваны але гэта тое, ядучае асноўнае, што з'яўляе здарова тэндэнцыю росту.

Герой Александровіча гэта не сузіранні і не рэфлектыўны інтэлігент, ня людзі, што калупаюцца ў сваёй агіднае інтэлігентнай душы шукаючы разам з пісьменнікам ў гэтых душонках „добрага, змага“, а гэта людзі класавай барацьбы, не залежна ад таго, ці ўсвядомляюць яны гэтага ці не. Менавіта тут у класавай практыцы Андрэй Александровіч раскрывае сутнасць самага чалавек. На справе ў класавай барацьбе, той ці іншы герой Александровіча даводзіць правяральнасць свай ідэі, правяральнасць правільна яго ідэі і наколькі надзейныя сродкі дасягнення свай класавых мэт. Праўда, аб'ект твору „Нараджэньне чалавек“ мог быць іншым (ольш значным). У выбары аб'екту для свай твору ляжыць асноўны падыход данага твору. Аднак, ня глядзячы на гэта, пры ўсіх недахопах, гэта ня толькі актуальны, але „жыво трэпешучы“ твор, які вальне чытачы выклікае нязвысненне да класавых ворага, выкрывае яго тактыку, мобілізуе увагу і п'янавае да класавых ворага, дамагае асвясціць працэс класавай барацьбы.

Варта змяніць на тых недахопах, якія з'яўляюцца заканамерным селізуем недахопу ў селізуем п'янавае, неахопу ў аўдадзены дыялектык у творчым мэтадзе Андрэя Александровіча. Твор „Нараджэньне чалавек“ з'яўляецца пераходным творам. У гэтым творы

Андрэй Александровіч не пазбавіўся таго, на што хварэе яго „Поэма імя вызвалення“. Так досыць часта з'яўляюцца ў бок простай рыфмоў, гукі саміх па сабе, у бок галога тэхнізму—замест паглыбленага паказу, замест усебаковага разгортвання вобразу, замест вышэйшых ідэальных ласкоў, тэндэнцый у вобразе.

Не пазбавіўся Александровіч у гэтым сваім творы і трафарэтысцы і непатрабнай рыфмоў, якія даўна-даўна вяртаюцца ў творы ўдзянамі героя Паўла аб мінулым свайго краю, абсалютызаваннем краіны, адсюль у нязвысненне затушчванне выразнай перспектывы ў будучыню. Інакш кажучы, у „Нараджэньне чалавек“ ашчэдкаў ашчэдкаў селізу нацыяналістычнай абмежаванай рыфмоў, элементы якой знаходзілі сабе мейсца ў шэрагу творы п'янавае часоў творчасці поэты.

Вось тры асноўныя недахопы ў творы, які з'яўляюцца ашчэдкаў інакшым, які вынікам неахопу селізуем п'янавае, ашчэдкаў таго, што А. Александровіч, стоячы на правільным шляху, на шляху ўдзянаў марксісцка-ленінскай дыялектыкі, зрабіўшы ў гэтай справе значныя поспехі, тым ня менш яшчэ ня ўзяўся на такую ступень, каб разгартуваць працэс ашчэдкаў селізуем п'янавае, прып'яну яго дулам большавіцкай партыйнасці. Гэта што датычыцца „Нараджэньне чалавек“.

У значнай ступені пазбавіўся гэтых недахопаў з'яўляецца твор „Напор“. Гэты твор свядчыць аб тым, што Андрэй Александровіч прасунуўся значна ўперад па шляху перамагання ашчэдкаў, механічнасці галога тэхнізму, кантрастысцкіх схем, селізу чого ёсць і ў „Нараджэньне чалавек“. У выніку гэтага глыбінні рэформаванні тэмы, паказ рабочага колектыву ў яго класавай, у яго вытворчых практыцы паказ росту селізуем п'янавае члену рабочага колектыву куды большым, чым у п'янавае творы. Большая ідэалягічная насычанасць, а значыць больш мастацкая якасць, больш моцная і ольш эфектыўная функцыя гэтага твору.

Упаўнаважаны Галоўлітбелу № А—2522.